

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument na schôdzu

A8-0126/2015

1.4.2015

SPRÁVA

o novej stratégii lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva
(2014/2223(INI))

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Spravodajkyňa: Elisabeth Köstinger

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko (*):
Francesc Gambús, Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	17
STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN	19
STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU	28
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	33

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o novej stratégii lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva (2014/2223(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva (COM(2013)0659),
- so zreteľom na pracovné dokumenty útvarov Komisie (SWD(2013)0342 a SWD(2013)0343), ktoré sú pripojené k tomuto oznámeniu,
- so zreteľom na závery Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo z 19. mája 2014 o novej stratégii lesného hospodárstva EÚ,
- so zreteľom na návrh stanoviska Výboru regiónov z 30. januára 2014 s názvom Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva,
- so zreteľom na návrh stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 10. júla 2014 k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2006 o vykonávaní stratégie lesného hospodárstva Európskej únie¹,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrá život v rámci možností našej planéty“,

¹ Prijaté texty, P6_TA(2006)0068.

- so zreteľom na stratégiu Európa 2020 a jej iniciatívy Inovácia v Únii a Európa efektívne využívajúca zdroje,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy (COM(2013)0216),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Naše životné poistenie, náš prírodný kapitál: stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 (COM(2011)0244),
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a stanoviská Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A8-0126/2015),
- A. keďže Európska únia nemá právomoc vypracovať spoločnú politiku lesného hospodárstva, ale niektoré politiky Únie môžu mať dôsledky na vnútroštátne lesohospodárske politiky, pričom o politickom prístupe k problematike lesov a lesného hospodárstva rozhodujú členské štáty;
 - B. keďže táto oblasť síce jednoznačne patrí do právomoci členských štátov, pre lesohospodárske podniky by však mohla byť prínosom lepšia a aktívnejšia koordinácia a výraznejšie postavenie tohto dôležitého hospodárskeho odvetvia, ktoré zabezpečuje pracovné miesta na európskej úrovni a zároveň chráni ekosystémy a prináša ekologické výhody pre všetkých, bez toho, aby bola dotknutá právomoc členských štátov;
 - C. keďže drevo je udržateľný zdroj, ktorý sa v Európe často nevyužíva v dostatočnej miere, a treba zaručiť jeho inteligentné a udržateľné využívanie, okrem iného aj rozvíjaním a výmenou odborných znalostí;
 - D. keďže lesy sú zdrojom jedinečnej flóry, fauny a húb;
 - E. keďže lesy sa výrazne líšia z hľadiska rozsahu a charakteru, pričom v niektorých členských štátoch pokrývajú vyše polovice územia; udržateľne obhospodarované lesy majú obrovský význam pre miestnu a regionálnu tvorbu hodnôt, zabezpečenie pracovných miest vo vidieckych oblastiach a prínos k tvorbe spoločnosti založenej na zásadách biohospodárstva, sú výhodou pre ľudské zdravie, najmä v štrukturálne znevýhodnených regiónoch, a zároveň významne prispievajú k ochrane životného prostredia a klímy a k biodiverzite;
 - F. keďže lesná biomasa je veľmi dôležitým zdrojom energie z obnoviteľných zdrojov; keďže európske lesy v súčasnosti absorbujú a zachytávajú približne 10 % emisií uhlíka v EÚ, čím sa výrazne podieľajú na úsilí o zmiernenie zmeny klímy;

- G. keďže v dôsledku urbanizácie našej spoločnosti sa znižuje vzťah občanov Únie k lesom a zhoršujú sa ich vedomosti o lesnom hospodárstve a jeho vplyve na blahobyt, zamestnanosť, klímu, životné prostredie, ľudské zdravie a celý hodnotový reťazec v spojení so širšími ekosystémami;
- H. keďže pribúda množstvo požiadaviek, ktoré na lesy kladie čoraz viac politík EÚ; keďže tieto požiadavky musia byť starostlivo vyvážené, pričom požiadavky na nové spôsoby využitia dreva v biohospodárstve a v bioenergetike musí sprevádzať efektívne využívanie zdrojov, využívanie nových technológií a rešpektovanie možností udržateľných dodávok surovín;
- I. keďže európske lesné hospodárstvo je založené na udržateľnom hospodárení a dlhodobom plánovaní a zásada udržateľnosti by sa mala v záujme tvorby pracovných miest, ochrany biodiverzity, zmierňovania zmeny klímy a boja proti dezertifikácii dôraznejšie presadzovať na všetkých úrovniach – od miestnej až po celosvetovú;
- J. keďže je potrebné vyzdvihovať hospodársku, spoločenskú a environmentálnu úlohu lesov, a to aj v kontexte ochrany a podpory kultúrneho a prírodného dedičstva a propagácie udržateľného (ekologického) cestovného ruchu;
- K. keďže nárast svetového obyvateľstva znamená rastúci dopyt po energii, a preto by v budúcom energetickom mixe EÚ mala lesom patriť významnejšia úloha;

Všeobecné informácie – význam lesov, lesného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu pre hospodárstvo a spoločnosť

1. víta oznámenie Komisie o novej stratégii lesného hospodárstva EÚ a sprievodné pracovné dokumenty a zdôrazňuje, že akákoľvek stratégia lesného hospodárstva EÚ sa musí sústreďovať na udržateľné obhospodarovanie lesov a ich multifunkčnú úlohu z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska a musí zabezpečovať lepšiu koordináciu a informovanosť o politikách Spoločenstva, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s lesným hospodárstvom; v tejto súvislosti poukazuje na to, že zvyšujúci sa počet európskych politických iniciatív, napr. v oblastiach hospodárskej politiky, politiky zamestnanosti, energetickej politiky a politiky v oblasti ochrany životného prostredia a ochrany klímy, si vyžaduje väčšiu angažovanosť odvetvia lesného hospodárstva;
2. zdôrazňuje, že je potrebné systematickejšie určovať hodnotu lesných ekosystémových služieb a zohľadňovať ju pri rozhodovaní vo verejnom aj v súkromnom sektore;
3. konštatuje, že len zdravé a stabilné horské lesy si dokážu v plnej miere plniť funkcie ochrany ľudí a prírody tým, že zabraňujú lavínam a bahenným zosuvom a slúžia ako prirodzená ochrana pred povodňami; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je nevyhnutná najmä komunikácia na nadnárodnej úrovni;
4. zdôrazňuje v tejto súvislosti, že by sa malo zabrániť akýmkoľvek pokusom o komunitarizáciu lesného hospodárstva a že sa musí rešpektovať lokálny a regionálny charakter odvetvia a právne stanovené právomoci členských štátov, pričom sa treba usilovať o súdržnosť príslušných právomocí EÚ a členských štátov;

5. zdôrazňuje, že pre lesy EÚ je typická mimoriadna rozmanitosť vrátane veľkých rozdielov z hľadiska ich vlastníctva, rozsahu, charakteru a problémov, ktorým čelia;
6. zdôrazňuje, že stratégia lesného hospodárstva EÚ musí zohľadniť skutočnosť, že lesy v niektorých členských štátoch pokrývajú vyše polovicu územia a že udržateľne obhospodarované lesy majú obrovský význam pre miestnu a regionálnu tvorbu hodnôt a zabezpečenie pracovných miest vo vidieckych oblastiach a súčasne rozhodujúcim spôsobom prispievajú k ochrane životného prostredia;
7. vyzdvihuje mimoriadne hodnotnú úlohu stabilných zmiešaných lesov s pôvodnými druhmi stromov, ktoré sa hodia do miestnych podmienok, ako aj zásadnú úlohu zmiešaných lesov v rámci ekosystémov a ich prínos k biodiverzite;
8. vyzýva členské štáty, aby podporovali vlastníkov lesov pri udržiavaní a tiež pri tvorbe pôvodných zmiešaných lesov typických pre konkrétne oblasti;
9. vyjadruje sklamanie z toho, že do navrhovanej stratégie neboli ako referenčný bod zaradené pracovné podmienky lesných pracovníkov, a žiada Komisiu, aby zohľadnila aj problematiku inteligentnej organizácie práce, vysokých technologických noriem a kvalitných pracovných miest;
10. poznamenáva, že sektor lesného hospodárstva v súčasnosti zamestnáva viac než 3 milióny európskych občanov, a zdôrazňuje, že jeho dlhodobú konkurencieschopnosť možno dosiahnuť iba prostredníctvom kvalifikovanej pracovnej sily;
11. domnieva sa, že stratégia lesného hospodárstva EÚ by mala vytvoriť podmienky, ktoré umožnia EÚ, aby mala príslušné zariadenia odbornej prípravy a pracovnú silu, ktorá si bude v plnej miere uvedomovať súčasné výzvy a hrozby, ktorým čelí sektor lesného hospodárstva, ale aj bezpečnostné pravidlá neoddeliteľne späté s obhospodarovaním lesov;
12. zdôrazňuje, že je potrebné vytvoriť spoločnú komplexnú a holistickú stratégiu, a víta uznanie hospodárskej, environmentálnej a spoločenskej úlohy a výhod lesov a európskeho sektora lesného hospodárstva v EÚ;
13. je presvedčený, že toto uznanie predstavuje pevný základ pre podporu sektora lesného hospodárstva EÚ, okrem iného z hľadiska prevencie a riadenia lesných katastrof, zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov, zvýšenia konkurencieschopnosti, oživenia zamestnanosti, posilnenia odvetví lesného hospodárstva a zachovania ekologických funkcií;
14. vyzdvihuje dôležitú úlohu, ktorú zohráva biohospodárstvo pri plnení nových priorít Komisie v oblasti rastu, zamestnanosti a investícií;
15. uznáva, že EÚ musí zohrávať svoju úlohu pri podpore vnútroštátnych politík v záujme dosiahnutia aktívneho, multifunkčného a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov vrátane obhospodarovania rôznych typov lesa, ako aj pri posilňovaní spolupráce na riešení problémov cezhraničného charakteru, akými sú napríklad lesné požiare, zmena klímy a prírodné pohromy, či invázne nepôvodné druhy;

16. zastáva názor, že stratégia by sa mala vo väčšej miere venovať problematike chorôb stromov, napríklad hynutiu dubov, ktoré ničí korkové plantáže v Portugalsku, Francúzsku a Španielsku a postihuje aj osobitne chránené územia a rezervácie biosféry;
17. zdôrazňuje, že predpokladaný rast dopytu po dreve je pre lesy a všetky odvetvia lesného hospodárstva príležitosťou aj výzvou, najmä preto, že vinou zmeny klímy sa očakávajú častejšie a závažnejšie škody na lesoch v dôsledku sucha, požiarov, búrok a škodcov; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné chrániť lesy pred týmito rastúcimi hrozbami a zladit' ich produktívnu a ochrannú funkciu;
18. víta zalesňovanie hlavne pôvodnými druhmi v oblastiach, ktoré nie sú vhodné na produkciu potravín, najmä v tesnej blízkosti mestských oblastí, s cieľom zmierniť nepriaznivé účinky horúčav, znížiť znečistenie a posilniť prepojenie ľudí a lesov;
19. rozhodne podporuje snahy Komisie podporovať tvorbu pracovných miest v odvetviach spojených s lesným hospodárstvom a zvyšovať blahobyť v Európe udržateľným spôsobom;
20. zdôrazňuje dôležitú úlohu udržateľnej produkcie a využívania dreva a iných lesných materiálov, napríklad korku a výrobkov na báze dreva vrátane textilných vlákien, z hľadiska rozvoja udržateľných koncepcií hospodárstva a tvorby ekologických pracovných miest;
21. vyzýva Komisiu, aby zanalyzovala ťažkosti v dolnej časti dodávateľského reťazca týkajúce sa zvýšeného dopytu tretích krajín najmä po guľatine a aby podporila tento sektor;
22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvárali stimuly, ktorými budú motivovať čoraz väčšiu skupinu vlastníčov lesov k využívaniu špeciálneho poradenstva a podpory v súvislosti s aktívnym a udržateľným obhospodarovaním ich lesov;
23. zdôrazňuje, že zhruba 60 % lesov EÚ je v súkromnom vlastníctve, pričom počet súkromných vlastníkov lesov dosahuje približne 16 miliónov, a v tejto súvislosti poukazuje na význam majetkových a vlastníckych práv a podporuje všetky opatrenia, ktorými sa združeniam zainteresovaných strán umožní zúčastňovať sa na dialógu o posilňovaní a vykonávaní udržateľného obhospodarovania lesov a zlepšovať výmenu informácií;
24. konštatuje, že vlastníci lesov sú kľúčovými aktérmi vo vidieckych oblastiach, a v tejto súvislosti víta skutočnosť, že v programe Rozvoj vidieka v rámci SPP na roky 2014 – 2020 sa uznáva úloha lesného hospodárstva a agrolesníctva;
25. domnieva sa, že vykonávanie stratégie lesného hospodárstva EÚ by sa zlepšilo, ak by bolo podporené vhodnou koordináciou s dostupným financovaním z prostriedkov EÚ vrátane EPFRV;
26. poukazuje na možnosť členských štátov a regiónov využívať dostupné finančné prostriedky z ich príslušných programov rozvoja vidieka s cieľom podporovať udržateľné obhospodarovanie lesov, pozdvihnúť agrolesníctvo a zabezpečovať

environmentálne verejné statky, napríklad produkciu kyslíka, záchyt uhlíka a ochranu plodín pred klimatickými vplyvmi, ako aj oživenie miestnych ekonomík a tvorbu ekologických pracovných miest;

27. uznáva, že pre obhospodarovanie lesov a ťažbu dreva treba zlepšiť dopravu a logistiku; vyzýva preto členské štáty, aby vytvorili udržateľné logistické a ťažobné systémy, ktoré budú mať obmedzený negatívny vplyv na klímu a ich súčasťou bude používanie nákladných áut a lodí poháňaných udržateľnými biopalivami, ako aj rozšírené využívanie železníc; odporúča, aby sa na tieto účely využívali štrukturálne fondy EÚ a programy rozvoja vidieka;
28. uznáva úlohu lesov pre spoločnosť z hľadiska telesného a duševného zdravia občanov a skutočnosť, že verejné statky, ktoré lesy zabezpečujú, majú vysokú environmentálnu a rekreačnú hodnotu a prispievajú ku kvalite života, najmä pokiaľ ide o zásobovanie kyslíkom, sekvestráciu oxidu uhličitého, filtrovanie vzduchu, zachytávanie a filtrovanie vody, kontrolu erózie a ochranu pred lavínami, a zároveň poskytujú priestor pre aktivity na čerstvom vzduchu;
29. podporuje verejné dopravné spojenia medzi mestskými oblasťami a lesmi s cieľom uľahčiť prístup k lesom a zalesneným oblastiam;
30. vyzdvihuje dôležitosť ďalších lesných aktivít, ako je zber nedrevných lesných produktov, napr. húb či bobuľového ovocia, či pastva a včelárstvo;
31. vyzýva Komisiu, aby podporovala hospodárske činnosti, ktoré môžu byť zdrojom surovín pre farmaceutické odvetvie, kozmetický priemysel a potravinárstvo a môžu predstavovať alternatívny spôsob riešenia otázky nezamestnanosti a vyludňovania vidieka, a aby propagovala prospešnosť produktov získaných týmito činnosťami pre ľudské zdravie;

Efektívnosť využívania zdrojov – drevo ako udržateľná surovina (udržateľné obhospodarovanie lesov)

32. zdôrazňuje, že využívanie dreva a iných produktov z vytŕaženého dreva ako obnoviteľných surovín šetrných ku klíme na jednej strane a udržateľné obhospodarovanie lesov na druhej strane zohrávajú dôležitú úlohu pri plnení spoločensko-politických cieľov Európskej únie, ako je energetická transformácia, zmierňovanie zmeny klímy a prispôbenie sa tejto zmene, a pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020 a cieľov v oblasti biodiverzity; poukazuje na to, že chýbajúce aktívne obhospodarovanie lesov je v rozpore s týmito cieľmi;
33. zdôrazňuje, že obhospodarované lesy majú vyššiu schopnosť absorbovať CO₂ ako neudržiavané lesy, a podčiarkuje význam trvalo udržateľného obhospodarovania lesov z hľadiska maximalizácie potenciálu sekvestrácie oxidu uhličitého v lesoch EÚ;
34. je presvedčený, že lesy by sa nemali považovať len za úložiská uhlíka;
35. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť efektívne využívanie a opätovné použitie lesných

zdrojov a drevných materiálov, čo je spôsobom, ako znížiť deficit obchodnej bilancie EÚ, zlepšiť sebestačnosť EÚ z hľadiska zásobovania drevom, posilniť konkurencieschopnosť odvetvia lesného hospodárstva, prispieť k zníženiu neudržateľného obhospodarovania lesov, chrániť životné prostredie a znížiť odlesňovanie v krajinách mimo EÚ;

36. výslovne podporuje zdrojovo efektívne využívanie dreva ako obnoviteľného, všestranného materiálu s obmedzenou dostupnosťou a nesúhlasí s právne záväznými predpismi pre prednostné využívanie dreva, pretože sa nimi nielenže obmedzí energetický trh a vývoj nových, inovatívnych spôsobov využitia biomasy, ale zároveň bude už len z infraštruktúrnych dôvodov nemožné presadzovať ich v mnohých vzdialených a vidieckych oblastiach;
37. podporuje otvorený, trhovo orientovaný prístup a slobodu pre všetky trhové subjekty prostredníctvom uprednostňovania dreva vyťaženého z miestnych zdrojov s cieľom zminimalizovať uhlíkovú stopu v dôsledku námorskej prepravy a povzbudiť udržateľnú miestnu výrobu;
38. považuje za prvoradé – vzhľadom na to, že časť najväčších zdrojov biomasy v Únii sa nachádza v jej najredšie osídlených a najodľahlejších regiónoch –, aby sa v stratégii naplno zohľadnili aj špecifiká týchto regiónov;
39. uznáva hodnotu dreva využívaného na energetické účely ako spôsobu boja proti energetickej chudobe, ktorý prispieva k cieľom Rámca pre politiku v oblasti zmeny klímy a energetickú politiku do roku 2030 týkajúcu sa energie z obnoviteľných zdrojov a otvára nové obchodné možnosti;
40. domnieva sa, že nová stratégia lesného hospodárstva musí umožniť lepšiu spoluprácu v otázke štrukturalizácie drevospracujúceho priemyslu a preskupenia hospodárskych subjektov s cieľom zabezpečiť lepšie využívanie lesných zdrojov;
41. domnieva sa, že udržateľné obhospodarovanie lesov musí vychádzať zo všeobecne uznávaných a akceptovaných kritérií a nástrojov, napríklad z ukazovateľov udržateľného obhospodarovania lesov, ktoré sa musia vždy uplatňovať na celé odvetvie bez ohľadu na konečné využitie dreva;
42. podporuje úmysel Komisie vypracovať spolu s členskými štátmi a zúčastnenými stranami ambiciózny, objektívny a preukázateľný súbor kritérií a ukazovateľov udržateľného obhospodarovania lesov, pričom zdôrazňuje, že tieto kritéria by sa mali zosúladiť s požiadavkami konferencie Lesy v Európe (ministerská konferencia o ochrane lesov v Európe)¹, ktoré predstavujú celoeurópsky základ jednotného vypracúvania správ o udržateľnom obhospodarovaní lesov, ako aj vydávania osvedčení o udržateľnosti; a aby zohľadnila rozmanitosť typov európskych lesov;
43. uznáva, že zvyšujúci dopyt po lesných materiáloch, hlavne v dôsledku nárastu množstva obnoviteľných energií na báze biomasy, si v záujme zabezpečenia udržateľného

¹ Lesy v Európe – ministerská konferencia o ochrane lesov v Európe, medzivládny rokovací výbor s cieľom uzavrieť právne záväznú dohodu o lesoch v Európe: <http://www.foresteurope.org/>.

využívania lesov vyžaduje nové spôsoby zvyšovania dostupnosti dreva;

44. poukazuje na výrazný pokrok rokovaní vedených v rámci konferencie Lesy v Európe, ktoré sa týkajú európskeho dohovoru o lesoch¹ ako záväzného rámca na udržateľné obhospodarovanie lesov a na lepšie vyváženie záujmov v rámci politiky lesného hospodárstva, a vyzýva členské štáty a Komisiu, aby vyvinuli maximálne úsilie o obnovenie týchto rokovaní a dosiahnutie ich kladného výsledku;
45. zastáva názor, že lesohospodárske plány alebo rovnocenné nástroje môžu predstavovať dôležité strategické nástroje na uskutočňovanie konkrétnych opatrení na úrovni podnikov, na dlhodobé plánovanie a na vykonávanie udržateľného obhospodarovania európskych lesov; zdôrazňuje však, že vykonávanie konkrétnych opatrení uvedených v týchto plánoch na úrovni lesohospodárskeho podniku musí naďalej podliehať vnútroštátnym právnym úpravám;
46. vyzýva členské štáty, aby v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality monitorovali a podporovali vykonávanie plánov obhospodarovania lesov bez vytvárania zbytočnej administratívnej záťaže;
47. víta jasné oddelenie plánov lesného hospodárstva a plánov hospodárenia v rámci sústavy Natura 2000;
48. poukazuje na to, že plány obhospodarovania lesov sú podmienkou prijímania finančných prostriedkov EÚ na rozvoj vidieka iba v prípade lesohospodárskych podnikov, ktoré presahujú určitú veľkosť, a že pre lesy pod touto hranicou daná podmienka neplatí; navyše konštatuje, že možno schváliť aj rovnocenné nástroje;
49. vyzýva členské štáty, aby túto existujúcu možnosť flexibility naplno využili pri vykonávaní právnych predpisov, najmä v prospech malých hospodárskych subjektov;
50. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvárali stimuly a podporovali nové obchodné modely, napríklad výrobné družstvá, ktoré by nabádali drobných súkromných vlastníkov lesov, aby svoje lesy obhospodarovali aktívne a udržateľne;
51. domnieva sa, že pre riadne vykonávanie stratégie je rozhodujúci osobitný dlhodobý akčný plán, ktorý zdôrazní význam mobilizácie a udržateľného využívania lesného dreva, s cieľom vytvoriť pridanú hodnotu a pracovné miesta a zároveň poskytnúť prostriedky na posilnenie súkromných lesohospodárskych podnikov a podporu organizovaných zoskupení vlastníkov lesov;
52. zdôrazňuje, že súčasťou efektívneho riadenia zdrojov by mali byť programy podpory pre zalesňovanie oblastí, ktoré sa nehodia na poľnohospodárske účely, ako aj pre výsadbu vetrolamov;

Výskum a vývoj – vzdelávanie odborná príprava

53. domnieva sa, že prioritou by malo byť praktické využitie výsledkov výskumu, keďže

¹ Pozri: <http://www.forestnegotiations.org/>.

celý sektor môže ťažiť z nových nápadov a drevospracujúci priemysel má veľký potenciál z hľadiska rastu; domnieva sa tiež, že ďalšie investície do inovácií v tomto sektore môžu vytvoriť nové špecializované výrobné segmenty a účinnejšie postupy, ktorými sa by sa mohlo zabezpečiť inteligentnejšie využívanie dostupných zdrojov a zminimalizovať negatívne vplyvy na lesné zdroje;

54. vyzýva Komisiu, aby z hľadiska priorít lesného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu vyhodnotila európske programy pre výskum a vývoj (Horizont 2020) a program pre konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov (COSME) a prípadne vytvorila nové nástroje pre sektor lesného hospodárstva a presadzovala výskum zameraný na nákladovo efektívne riešenia v prospech nových, inovatívnych produktov z dreva s cieľom podporovať rozvoj udržateľného biohospodárstva na báze dreva;
55. víta prínosy výmeny najlepších postupov a existujúcich vedomostí o lesoch medzi členskými štátmi a žiada členské štáty a Komisiu, aby podporovali výmeny medzi priemyselným odvetvím, vedcami a výrobcami;
56. zdôrazňuje význam podpory rámcových programov EÚ pre výskum, vývoj a inovácie z hľadiska dosiahnutia inteligentného a udržateľného rastu, produktov s vyššou pridanou hodnotou, čistejšej technológie a vyššej miery technologického pokroku, najmä pokiaľ ide o rafinované biopalivá a priemyselnú výstavbu z dreva, ako aj automobilový a textilný priemysel;
57. pripomína, že biohospodárstvo predstavovalo v roku 2009 podľa Komisie trh, ktorého hodnota sa odhadovala na 2 bilióny EUR, poskytovalo 20 miliónov pracovných miest a tvorilo 9 % celkovej zamestnanosti v EÚ;
58. poznamenáva, že každé euro investované do výskumu a inovácií v oblasti biohospodárstva v rámci programu Horizont 2020 generuje približne 10 EUR v pridanej hodnote; zdôrazňuje, že lesy zohrávajú v biohospodárstve v súčasnosti kľúčovú úlohu a budú ju zohrávať aj v budúcnosti;
59. domnieva sa, že nahrádzanie surovín na báze ropy alebo tepelne náročných surovín drevom a produktmi z vytŕaženého dreva by sa malo podporovať v súlade s pokrokom v oblasti výskumu a technológií, čo môže pozitívne prispieť k ďalším ziskom z hľadiska zmiernenia zmeny klímy, ako aj k tvorbe pracovných miest;
60. zdôrazňuje, že je potrebné vykonať posúdenie nákladov všetkých právnych predpisov EÚ s vplyvom na hodnotové reťazce drevospracujúceho priemyslu s cieľom odstrániť všetku zbytočnú a zaťažujúcu administratívu a vytvoriť podporný rámec na udržateľné zvyšovanie dlhodobej konkurencieschopnosti tohto odvetvia, a že zároveň treba podporiť zásadu, že každý legislatívny návrh s vplyvom na sektor lesného hospodárstva a na hodnotové reťazce drevospracujúceho priemyslu by sa mal dôkladne preskúmať prostredníctvom posúdenia vplyvu;
61. domnieva sa, že prehĺbovanie základných vedomostí o lesoch má veľký význam pre výskum a že na vykonávanie stratégie lesného hospodárstva sú nevyhnutné spoľahlivé informácie;

62. všima si dostupnosť informácií a monitorovanie zdrojov prostredníctvom programu Copernicus a ďalšie iniciatívy na európskej úrovni týkajúce sa vesmíru a odporúča zintenzívniť využívanie týchto zdrojov a nástrojov;
63. konštatuje, že národné inventarizácie lesov predstavujú komplexný monitorovací nástroj na hodnotenie stavu lesov, zohľadňujú regionálne hľadisko a zároveň reagujú na požiadavku znížiť byrokráciu a náklady;
64. víta snahy Komisie o vytvorenie európskeho systému informácií o lesoch, založeného na vnútroštátnych údajoch, a iniciatívy, ktorými sa zlepši porovnateľnosť nových a existujúcich údajov, a v tejto súvislosti očakáva posilnenie analýz údajov o hospodárstve a zamestnanosti v sektore lesného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu;
65. odporúča najmä vytváranie viacerých súborov dlhodobých údajov, ktoré pomôžu pochopiť vývoj v sektore lesného hospodárstva a jeho prispôbenie sa zmene klímy;
66. zastáva názor, že pre úspešnú realizáciu udržateľného obhospodarovania lesov má rozhodujúci význam kvalifikovaná a riadne vyškolená pracovná sila, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali opatrenia a podľa možnosti využívali existujúce európske nástroje, napríklad Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF) a európske programy odbornej prípravy (ET 2020), s cieľom podporiť generačnú výmenu a riešiť nedostatok kvalifikovaných pracovných síl v lesnom hospodárstve;
67. vyzýva Komisiu, aby podporila prípravu informačných kampaní pre sektor zameraných na zvyšovanie povedomia o možnostiach, ktoré ponúka z hľadiska riešenia nezamestnanosti a odlevu obyvateľstva, ako aj na zvyšovanie príťažlivosti tohto sektora v očiach mladých ľudí;
68. domnieva sa, že by sa mali rozvíjať programy odbornej prípravy, a to najmä pre začínajúcich podnikateľov v tomto odvetví a mladých lesohospodárov, ako aj pre pracovníkov v odvetví stavebníctva s cieľom zvýšiť ich informovanosť o možnostiach, ktoré prináša používanie dreva, aby sa zabezpečil prenos poznatkov týkajúci sa udržateľného obhospodarovania lesov a vo vzťahu k nadväzujúcim priemyselným odvetviám;
69. uznáva, že udržateľné obhospodarovanie počas celého životného cyklu lesných produktov môže výrazne prispieť k dosiahnutiu cieľov ekologického poľnohospodárstva, najmä k tým, ktoré sa spájajú s politikami na zmiernenie zmeny klímy a efektívnym využívaním zdrojov;
70. domnieva sa, že členské štáty by mali presadzovať udržateľné využívanie lesných produktov v stavebníctve vrátane ich využívania pri výstavbe finančne dostupnejších domov stavaných z udržateľných surovín;
71. poukazuje na význam tradičných spôsobov používania s vysokou hodnotou, ktoré majú naďalej vysoký potenciál rastu, ako je používanie dreva v stavebníctve a baliarenskom priemysle;

72. konštatuje, že súčasný technologický vývoj umožňuje výstavbu veľkokapacitných bytových zástavieb postavených prevažne z dreva, čím sa výrazne obmedzujú emisie CO₂ v stavebníctve;
73. poukazuje na to, že pravidlá využívania dreva na stavebné účely sa v jednotlivých členských štátoch líšia; požaduje preto záväzok na prijatie pravidiel EÚ na podporu širšieho využívania dreva v stavebníctve;
74. vyzýva členské štáty, aby vypracovali iniciatívy na podporu prenosu znalostí a technológií a aby v plnej miere využívali existujúce programy EÚ na podporu výskumu a inovácií v sektore lesného hospodárstva a v drevospracujúcom priemysle;
75. všima si výrazné medzery vo vedecko-technickom výskume v súvislosti s prispôbením sa lesného hospodárstva zmene klímy, a to aj pokiaľ ide o výskum vplyvu čoraz častejšieho výskytu škodcov a chorôb, ktoré predstavujú závažnú hrozbu pre európske lesy a odvetvie lesného hospodárstva;
76. nabáda členské štáty a Komisiu, aby zvyšovali informovanosť o hospodárskej, ekologickej a sociálnej úlohe európskych lesov a európskeho lesného hospodárstva a o význame udržateľného lesného biohospodárstva a dreva ako jednej z kľúčových obnoviteľných surovín EÚ;
77. domnieva sa, že je dôležité podporovať vedecký výskum orientovaný na racionálne využívanie biomasy a vývoj rýchlorastúcich energetických plodín a vytvoriť model, ktorý bude poskytovať hospodárske stimuly na využívanie odpadu z biomasy;

Celosvetové výzvy – ochrana životného prostredia a zmena klímy

78. zdôrazňuje, že udržateľné obhospodarovanie lesov má pozitívny dosah na biodiverzitu a zmierňovanie účinkov zmeny klímy a môže znížiť riziká lesných požiarov, poškodenia v dôsledku napadnutia škodcami a chorôb;
79. poukazuje na to, že by sa mali podrobnejšie preskúmať ďalšie otázky, najmä problematika premnoženia bylinožravcov, dobrého stavu lesov a uľahčenia udržateľnej produkcie dreva, lesných genetických zdrojov, opatrení na prevenciu a potlačanie lesných požiarov a predchádzanie pôdnej erózii a obnovy vegetácie;
80. uznáva, že pestovaním lesov s krátkou rubnou dobou by sa mohla zabezpečiť udržateľná drevná biomasa a zároveň potrebná údržba územia, čím by sa znížili riziká pôdnej erózie a zosuvov pôdy na nevyužívanom alebo zanedbanom území;
81. vyzýva Komisiu a členské štáty na prijatie osobitných opatrení zameraných na dosiahnutie cieľa 5 z Aichi, podľa ktorého by sa rýchlosť úbytku všetkých prírodných biotopov vrátane lesov mala do roku 2020 znížiť aspoň na polovicu a tam, kde to je možné, priblížiť k nule, a zároveň by sa mala významne znížiť degradácia a fragmentácia;
82. konštatuje, že biohospodárstvo ako základný prvok inteligentného a ekologického rastu v Európe je nevyhnutné na splnenie cieľov hlavných iniciatív „Inovácia v Únii“

a „Európa efektívne využívajúca zdroje“ v rámci stratégie Európa 2020 a že drevo ako surovina zohráva dôležitú úlohu z hľadiska pokroku v uplatňovaní biohospodárstva;

83. považuje za dôležité podporovať uplatňovanie koncepcie biohospodárstva a súčasne rešpektovať hranice udržateľného zásobovania surovinami s cieľom podnietiť hospodársku životaschopnosť hodnotových reťazcov lesného hospodárstva prostredníctvom inovácií a prenosu technológií;
84. požaduje väčšiu podporu rozličným lesným produktom, čím sa zabezpečí vyváženosť rôznorodého dopytu po lesných produktoch a jeho posúdenie vzhľadom na potenciál udržateľných dodávok surovín a iné ekosystémové funkcie a služby lesov;
85. vyjadruje závažné znepokojenie nad tempom odlesňovania vo svete, najmä v rozvojových krajinách a často vinou nezákonnej ťažby dreva;
86. podporuje mechanizmy, prostredníctvom ktorých sa na celosvetovej úrovni presadzuje ďalší rozvoj lesného hospodárstva smerom k udržateľnejšiemu využívaniu, a upozorňuje pritom predovšetkým na nariadenie EÚ o dreve¹, ktorého cieľom je boj proti nezákonnej ťažbe a uvádzaniu nezákonne vyťaženého dreva, dovezeného z tretích krajín, na európsky trh, ako aj na licenčný systém na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva (FLEGT)² a na dobrovoľné partnerské dohody;
87. vyzýva Komisiu, aby uverejnila očakávané preskúmanie fungovania a účinnosti nariadenia EÚ o dreve, a zdôrazňuje, že nové nariadenie by malo byť primerané a malo by sa venovať spôsobom, ako znížiť zbytočné náklady a požiadavky na vypracúvanie správ pre európskych vlastníkov lesov a lesohospodárov bez toho, aby tým bol ohrozený cieľ nariadenia;
88. zastáva názor, že vzhľadom na výzvy, ktoré prináša globálne otepľovanie a zmena klímy, musia byť ekosystémy a populácie druhov zdravé, biologicky rozmanité a silné, aby sa tak zaručila ich odolnosť;
89. vyzdvihuje možnosti, ktoré ponúkajú lokality sústavy Natura 2000, v ktorých možno vďaka ich mimoriadnym prírodným zdrojom produkovať lesné produkty a služby vysokej environmentálnej a kultúrnej hodnoty;
90. vyzdvihuje dôležitosť zdravých lesných ekosystémov, ktoré sú domovom živočíchov a rastlín, ale zdôrazňuje, že dobre mienené právne predpisy, napríklad smernica EÚ o biotopoch, majú vplyv na rozhodnutia o priestorovom manažmente a musia sa vykonávať proporcionálne;
91. uznáva úlohu lesov pri rozvoji súvisiacich odvetví a v tomto smere trvá na tom, že je dôležité podporovať pestovateľov medonosných stromov, čo na druhej strane pomáha procesu opelenia;

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva.

² Nariadenie Rady (ES) č. 2173/2005 z 20. decembra 2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva (FLEGT – vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve).

92. zastáva názor, že niektoré problémy, najmä nelegálna ťažba, ovplyvňujú lesohospodárstvo na globálnej úrovni, a preto vyzýva Komisiu, aby posilnila podporu lesného hospodárstva v pridružených medzinárodných orgánoch;
93. všíma si, že sa zvyšuje dopyt po biomase, najmä po dreve, a preto víta snahy Komisie a členských štátov podporovať rozvojové krajiny pri vykonávaní opatrení na zlepšenie politík a právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva, predovšetkým v rámci programu REDD¹ (riešenie príčin odlesňovania a degradácie lesov);
94. vyzýva Komisiu, aby vypracovala akčný plán týkajúci sa odlesňovania a degradácie lesov, prostredníctvom ktorého bude riešiť ciele vytýčené vo svojom oznámení o odlesňovaní, ako sa to vyžaduje v siedmom environmentálnom akčnom programe; považuje za dôležité, aby sa zabezpečila nielen ochrana a obhospodarovanie existujúcich lesov, ale aj opätovné zalesnenie odlesnených plôch;
95. domnieva sa, že osobitne treba poukázať aj na potrebu rozsiahleho opätovného zalesnenia oblastí, ktoré opakovane postihli lesné požiare;

Vykonávanie a podávanie správ

96. zdôrazňuje, že vykonávanie stratégie lesného hospodárstva EÚ by malo byť viacročným koordinovaným procesom, v rámci ktorého by sa mali zohľadniť stanoviská Parlamentu, a že táto stratégia by sa mala v konať efektívne, súvisle a čo najmenej byrokratickým spôsobom;
97. vyjadruje poľutovanie nad tým, že proces vykonávania sa čiastočne začal pred tým, než Parlament prijal svoju pozíciu, a domnieva sa, že to nie je v súlade s cieľom lepšej koordinácie lesohospodárskych politík, ktorú proklamovala Komisia v svojom dokumente o stratégii;
98. zastáva názor, že nová stratégia by mala vytvoriť prepojenia medzi stratégiami a plánmi financovania EÚ a členských štátov a mala by posilniť súdržnosť z hľadiska plánovania, financovania a vykonávania medziodvetvových činností;
99. požaduje inkluzívne, riadne štruktúrované a vyvážené vykonávanie stratégie;
100. domnieva sa preto, že by sa mal posilniť mandát Stáleho lesníckeho výboru, ktorý by mal disponovať lepšími zdrojmi, aby tak Komisia mohla pri vykonávaní novej stratégie lesného hospodárstva EÚ na úrovni EÚ naplno využívať odborné znalosti členských štátov; vyzýva Komisiu, aby uskutočňovala konzultácie so Stálym lesníckym výborom v dostatočnom predstihu pred predložením akejkoľvek iniciatívy alebo návrhu textu, ktorý bude mať dosah na riadenie lesného hospodárstva a drevospracujúci priemysel;
101. vyzdvihuje dôležitú úlohu skupiny pre občiansky dialóg o lesníctve a korku a iných príslušných zainteresovaných strán a žiada, aby boli riadne zapojení do vykonávania stratégie;

¹ Program znižovania emisií z odlesňovania a degradácie lesov: <http://unfccc.int/methods/redd/items/7377.php>

102. zastáva názor, že vertikálny charakter lesohospodárskej problematiky si vyžaduje spoluprácu rôznych útvarov Komisie v prípade, ak sa zvažujú opatrenia, ktoré by mohli mať dosah na osobitnú povahu udržateľného obhospodarovania lesov a súvisiace odvetvia; vyzýva preto GR pre životné prostredie, GR pre oblasť klímy, GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, GR pre energetiku, GR pre výskum a inováciu a iné zainteresované generálne riaditeľstvá, aby strategicky spolupracovali v záujme zabezpečenia účinného vykonávania stratégie prostredníctvom rozšírenej spolupráce a komunikácie;
103. domnieva sa, že vzhľadom na priority stanovené Komisiou v oblasti rastu, zamestnanosti a investícií by sa pri vykonávaní novej stratégie lesného hospodárstva EÚ mala venovať prioritná pozornosť aj podpore konkurencieschopnosti a udržateľnosti lesného hospodárstva, podpore vidieckych aj mestských komunít, posilneniu vedomostnej základne, ochrane lesov a zachovaniu ich ekosystémov, podpore koordinácie a komunikácie a zvyšovaniu udržateľného používania drevných a nedrevných lesných produktov;
104. vyzýva Komisiu, aby stratégiu doplnila o spoľahlivý akčný plán, ktorý bude obsahovať konkrétne opatrenia, a aby Parlamentu každoročne podávala správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní konkrétnych krokov navrhnutých v stratégii;
105. žiada zvolanie rozšíreného výboru AGRI, ENVI a ITRE, aby sa umožnila vyvážená diskusia o pokroku vo vykonávaní novej stratégie lesného hospodárstva EÚ;
106. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Lesy a lesné hospodárstvo poskytujú ako dodatočná opora hospodárstva vhodné odpovede a zároveň sú najlepšou zárukou kvality života, udržateľnosti, zamestnanosti a vytvárania hodnôt. Odvetvie lesného hospodárstva, ktoré zamestnáva viac ako 3,5 milióna ľudí, je v celoeurópskom meradle tretím najväčším zamestnávateľom hneď po kovospracujúcom a potravinárskom priemysle. Viac ako 451 820 lesohospodárskych podnikov prispieva 7 % k hospodárskemu rastu, pričom ťažia len 60 % ročného prírastku dreva.

Drevo je dôležitým zdrojom s veľkým hospodárskym významom pre vidiecke oblasti. Podniky lesného hospodárstva a vlastníci lesov (ktorých je viac ako 16 miliónov) sa dôkladne starajú o európske lesy a starostlivo ich obhospodarujú, čím zaručujú, aby lesy mohli trvalo plniť svoju ekologickú, hospodársku a sociálnu funkciu. Pritom viac ako 50 % európskych lesov je v súkromnom vlastníctve.

Udržateľné obhospodarovanie lesov znamená dlhodobu zaručenú zachovanie lesného porastu pre nasledujúce generácie. Táto zásada bola vlastne mottom konferencie OSN o životnom prostredí, ktorá sa konala v roku 1992 v Riu de Janeiro: „*Udržateľný, voči budúcnosti šetrný rozvoj zodpovedá potrebám dnešnej generácie bez toho, aby boli ohrozené možnosti budúcich generácií uspokojovať svoje potreby a zvoliť si vlastný životný štýl.*“

Vzhľadom na tieto údaje a uvedené motto spravodajkyňa predkladá správu, ktorej cieľom je ešte viac posilniť spoločenskú, hospodársku a ekologickú úlohu lesov a sektora lesného hospodárstva a v ktorej sa kladie dôraz na drevo ako udržateľnú surovinu, ktorá predstavuje pre Európu dôležitý zdroj.

Keďže veľa oblastí politiky EÚ, napr. energetická politika a politika ochrany životného prostredia a klímy, má vplyv na obhospodarovanie lesov, spravodajkyňa považuje za potrebné, aby sa ťažiskom novej stratégie lesného hospodárstva EÚ stala lepšia koordinácia, aby lesné hospodárstvo a lesy bolo možné lepšie zohľadniť v jednotlivých európskych stratégiách a podarilo sa dospieť ku jednotnejšiemu prístupu. Obzvlášť znepokojujúce je pritom to, že v rámci Komisie súbežne existujú nesúrodé postupy. V záujme zjednodušenia a lepšej tvorby práva by sa preto mali dôkladne preskúmať aj vnútorné štruktúry Komisie. Posilnením Stáleho lesníckeho výboru by sa predišlo tejto duplicitě v rámci Komisie.

Spravodajkyňa sa tiež domnieva, že v prípade majiteľov lesov a lesných hospodárov by sa nemali vytvárať žiadne nové byrokratické prekážky. Je dôrazne proti záväzným plánom obhospodarovania lesov a výslovne odmieta, aby boli majitelia lesov zaťažovaní vypracúvaním plánov v súvislosti so sústavou Natura 2000. Okrem toho si myslí, že kritériá udržateľnosti a kritérium kvality sú rovnocenné a vždy sa musia vzťahovať na celé odvetvie. Vzhľadom na rôznorodosť európskych lesov by nemal existovať univerzálny súbor kritérií. V tejto súvislosti spravodajkyňa dôrazne podporuje snahy o prijatie európskeho dohovoru o lesoch v rámci konferencie Lesy v Európe.

Spravodajkyňa sa takisto domnieva, že v rámci lepšej koordinácie by sa mala venovať osobitná pozornosť výskumu a vývoju, pretože celé odvetvie lesného hospodárstva a nadväzujúce priemyselné odvetvia by mohli mať prospech z nových a účinných možností

výroby a návrhov nových výrobkov. Inovačný potenciál a ďalší rozvoj ekologického hospodárstva a udržateľného využívania surovín navyše majú veľký význam pre ochranu životného prostredia a ochranu klímy.

Spravodajkyňa by okrem nesporného významu lesného hospodárstva pre vidiecke oblasti chcela zdôrazniť, že lesné hospodárstvo sa realizuje aj v meste a že predovšetkým nadväzujúce priemyselné odvetvia vytvárajú v mestskom prostredí veľa pracovných miest. V dôsledku urbanizácie spoločnosti začínajú postupne chýbať vedomosti o lesoch a lesnom hospodárstve a o ich prínose k blahobytu a zamestnanosti. Podľa zásady „učebňa v lese – les v učebni“ treba podporovať aj iniciatívy, ktorými sa preklenú rozdiely medzi mestom a lesom.

Záverom by chcela spravodajkyňa ešte raz zdôrazniť, že jej záleží na nebyrokratickom vykonávaní novej stratégie EÚ pre lesy, ktorá toto odvetvie posilní a nebude ho zaťažovať novými povinnosťami.

25.2.2015

STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN

pre Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

k novej stratégii lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva
(2014/2223(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Francesc Gambús

NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta oznámenie Komisie o novej európskej stratégii lesného hospodárstva a zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa jej významnou súčasťou stali stimuly na ochranu a správu lesov; zdôrazňuje – majú na pamäti zásadu subsidiarity – potrebu vytvorenia komplexnej, holistickej a súdržnej spoločnej stratégie na posilnenie multifunkčnej úlohy lesov a sektora lesného hospodárstva v EÚ, pokiaľ ide o ich rozsiahle sociálne, hospodárske a environmentálne prínosy, ako aj na prevenciu a riadenie lesných katastrof;
2. uznáva, že európske lesy majú nesmiernu hodnotu z hľadiska biodiverzity a ekosystémových služieb, ktoré poskytujú, a to nielen vrátane zachytávania vody, protipovodňovej ochrany a zmierňovania zmeny klímy, tým, že absorbujú a uskladňujú 10 % uhlíkových emisií EÚ; domnieva sa preto, že na lesy by sa mala vzťahovať vysoká úroveň ochrany a mal by sa zlepšiť stav ochrany lesných druhov a biotopov, ako sa to požaduje v prvom celi stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 a v siedmom. environmentálnom akčnom programe; poukazuje na príležitosti, ktoré v tomto smere ponúka sústava Natura 2000, do ktorej patrí významná časť európskych lesov;
3. zdôrazňuje, že Únia pristúpila na to, že do roku 2020 musí byť zastavená strata biodiverzity a degradácia ekosystémových služieb vrátane opel'ovania, musia sa zachovať ekosystémy a ich služby a malo by byť obnovených aspoň 15 % degradovaných ekosystémov; dodáva, že Únia navyše súhlasila s tým, že obhospodarovanie lesov sa musí realizovať udržateľným spôsobom, pričom lesy, ich biodiverzita a poskytované služby musia byť chránené a v najväčšej možnej miere posilňované, a že sa bude musieť zvýšiť

odolnosť lesov voči zmene klímy, požiarom búrkam, škodcom a chorobám; okrem toho zdôrazňuje, že je potrebné vypracovať a implementovať obnovenú stratégiu lesného hospodárstva Únie, ktorá sa bude zaoberať rozmanitými požiadavkami kladenými na lesy a prínosom lesov a ktorá prispeje k strategickejšiemu prístupu k ochrane a zveľaďovaniu lesov, a to okrem iného prostredníctvom trvalo udržateľného obhospodarovania lesov¹;

4. domnieva sa, že pre riadne vykonávanie stratégie je rozhodujúci osobitný dlhodobý akčný plán, ktorý zdôrazní význam mobilizácie a udržateľného využívania lesného dreva, s cieľom vytvoriť pridanú hodnotu a pracovné miesta a zároveň poskytnúť prostriedky na posilnenie súkromných lesohospodárskych podnikov a podporu organizovaných zoskupení vlastníkov lesov;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvážili zavedenie celoúnijných cieľov pre zalesnené plochy s cieľom zväčšiť ich súčasný rozsah, zastaviť odlesňovanie a zlepšiť kvalitu existujúcich lesov a zalesnených plôch; odporúča, aby sa zalesňovalo hlavne v oblastiach, ktoré nie sú vhodné na produkciu potravín, najmä v tesnej blízkosti mestských oblastí, s cieľom zmierniť nepriaznivé účinky horúčav, znížiť znečistenie a posilniť prepojenie ľudí a lesov; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je potrebné dôkladné plánovanie; je presvedčený, že lesy by sa nemali považovať len za zachytávače uhlíka na kompenzáciu nárastu emisií v ostatných odvetviach hospodárstva;
6. vyzýva Komisiu a členské štáty na prijatie osobitných opatrení zameraných na dosiahnutie cieľa 5 z Aichi, podľa ktorého by sa rýchlosť úbytku všetkých prírodných biotopov vrátane lesov mala do roku 2020 znížiť aspoň na polovicu a tam, kde to je možné, priblížiť k nule, a zároveň by sa mala významne znížiť degradácia a fragmentácia²;
7. domnieva sa, že prioritou by mal byť výskum, pretože z nových nápadov môže mať prospech celé odvetvie;
8. nabáda k výsadbe stromov v mestách – ktoré napríklad poskytujú tieň v lete a znižujú teplotu vzduchu počas horúčav – keďže sa tak dajú riešiť environmentálne problémy spojené so znečistením miest a kultiváciou krajiny;
9. víta štúdiu posudzujúcu vplyv spotreby v EÚ na odlesňovanie, ktorú zverejnila Komisia v júli 2013; s poľutovaním konštatuje, že štúdia sa nevenuje degradácii lesov, napriek tomu, že Parlament o to požiadal vo svojom uznesení z 23. apríla 2009³; vyzýva Komisiu, aby predložila návrhy, ktorých cieľom bude obmedziť vplyvy identifikované v štúdiu a prispieť k dosiahnutiu európskych a medzinárodných environmentálnych cieľov a záväzkov týkajúcich sa trvalo udržateľného rozvoja; vyzýva Komisiu, aby na tento účel zverejnila akčný plán EÚ v oblasti odlesňovania a degradácie lesov v zmysle výzvy uvedenej v siedmom environmentálnom akčnom programe⁴;

¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrá život v rámci možností našej planéty“.

² Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 o téme Naše životné poistenie, náš prírodný kapitál: stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 – Prijaté texty P7_TA(2012)0146.

³ Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. apríla 2009 o boji proti odlesňovaniu a zhoršovaniu kvality lesa pri zvládání zmeny klímy a straty biodiverzity (Ú. v. EÚ C 184 E, 8.7.2010, s. 4).

⁴ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013.

10. vyzýva členské štáty, aby zvážili začlenenie platieb za ekosystémové služby ako stimulov podnecujúcich obhospodarovanie lesov, a aby pritom vzali do úvahy význam dreva ako obnoviteľnej a ekologickej suroviny a úlohu hodnotových reťazcov lesného hospodárstva; upozorňuje na to, že trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov má pozitívny vplyv na biodiverzitu, klímu, ochranu lesov pred požiarimi, búrkami, požiarom, škodcom a chorobám a odolnosť na odolnosť voči nim, pričom má rozhodujúci význam pre hospodársky rozvoj, najmä vo vidieckych oblastiach a v odľahlých regiónoch;
11. žiada, aby sa venovala väčšia pozornosť rozširovaniu zalesnených plôch a ochrane a tvorbe udržateľných lesných ekosystémov tým, že sa budú uplatňovať dodatočné metódy lesného hospodárstva šetrné k prírode; je presvedčený, že racionálne využívanie lesných zdrojov by sa malo zabezpečiť účinnejším dohľadom nad ťažbou, optimalizáciou obchodných operácií a využitím všetkých ďalších účinných prostriedkov;

12. zdôrazňuje, že na základe vedeckého výskumu majú obhospodarované lesy vyššiu schopnosť absorbovať CO₂ ako neudržiavané lesy; uznáva preto významnú úlohu obhospodarovaných lesov v rámci úsilia o zmiernenie zmeny klímy a tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje význam trvalo udržateľného obhospodarovania lesov z hľadiska maximalizácie potenciálu sekvestrácie oxidu uhličitého v lesoch EÚ¹;
13. zdôrazňuje – pripomínajúc, že zatiaľ neexistuje osobitná politika na prevenciu lesných požiarov, že najmä v stredomorskom regióne sú lesné požiare častým javom, čo je príčinou i dôsledkom zmeny klímy; poukazuje na skutočnosť, že búrky, lesné požiare a lesných škodcov možno minimalizovať prostredníctvom zdokonaleného a aktívneho obhospodarovania lesov a lesohospodárskych techník, ako je pasenie a agro-lesnícke postupy v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky;
14. považuje za dôležité, aby sa zabezpečila nielen ochrana a obhospodarovanie existujúcich lesov, ale aj opätovné zalesnenie odlesnených plôch; domnieva sa, že osobitne treba poukázať aj na potrebu rozsiahleho opätovného zalesnenia oblastí, ktoré opakovane postihli lesné požiare;
15. je znepokojený rastúcou tendenciou vnímať lesy z prevažne hospodárskeho hľadiska a obmedzovať ich hodnotu na drevo, ktoré produkujú, a nehládieť na mimoriadne dôležité environmentálne a spoločenské prínosy, ktoré takisto poskytujú; zdôrazňuje, že je potrebné systematickejšie určovať hodnotu lesných ekosystémových služieb a zohľadňovať ju pri rozhodovaní vo verejnom aj v súkromnom sektore;
16. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť a naplno využívať mechanizmy EÚ na riešenie cezhraničných tlakov na lesy súvisiacich so šírením invázných nepôvodných druhov, škodcov a chorôb;
17. zdôrazňuje, že –vzhľadom na výraznú odlišnosť lesov z hľadiska ich rozsahu a charakteru, keďže lesy sa výrazne líšia z hľadiska rozsahu a charakteru, pričom v niektorých členských štátoch pokrývajú vyše polovicu územia – udržateľne obhospodarované lesy majú obrovský význam pre miestnu a regionálnu tvorbu hodnôt a zabezpečenie pracovných miest vo vidieckych oblastiach a súčasne rozhodujúcim spôsobom prispievajú k ochrane životného prostredia;
18. oceňuje, že nová stratégia sa venuje problematike lesných škodcov; je však toho názoru, že vzhľadom na nové právne predpisy o invázných nepôvodných druhoch a ich eventúálny vplyv na lesy by Komisia mala navrhnúť ďalšie nové finančné nástroje, ktoré by zasiahnutým územiám pomohli bojovať proti mimoriadne odolným inváznym druhom alebo novým inváznym nepôvodným druhom;

¹ Pozri uznesenie Európskeho parlamentu z 5. februára 2014 o rámci pre politiku v oblasti zmeny klímy a energetickú politiku do roku 2030 (Prijaté texty, P7_TA(2014)0094): „zdôrazňuje, že aktívne lesné hospodárstvo, ktoré prispieva k rastu a tým aj k absorbovaniu oxidu uhličitého, je dôležitým a nákladovo efektívnym spôsobom, ako prispieť k dosiahnutiu cieľov v oblasti klímy; poznamenáva, že pre každý extra kubický meter lesa získaného pomocou aktívnej kultivácie tento les absorbuje približne 1,3 tony oxidu uhličitého; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli stimuly pre vlastníkov lesov s cieľom aktívne prispieť k zvýšeniu prínosu pre klímu, napríklad zameraním sa na regionálne opatrenia, ktoré zvýšia lesnú produkciu a absorpciu oxidu uhličitého“.

19. považuje za prvoradé – vzhľadom na to, že časť najväčších zdrojov biomasy v Únii sa nachádza v jej najredšie osídlených a najodľahlejších regiónoch – aby sa v stratégii naplno zohľadnili aj špecifiká týchto redšie obývaných a odľahlých regiónov;
20. zastáva názor, že stratégia by sa mala vo väčšej miere venovať problematike chorôb stromov, napríklad hynutiu dubov, ktoré ničí korkové plantáže v Portugalsku, Francúzsku a Španielsku a postihuje aj osobitne chránené územia a rezervácie biosféry; domnieva sa, že s cieľom bojovať proti chorobám stromov by Komisia mala do stratégie zahrnúť aj účinné opatrenia a osobitné zdroje, nielen opatrenia a zdroje týkajúce sa rozvoja vidieka;
21. zdôrazňuje, že predpokladaný rast dopytu po dreve je pre lesy a všetky odvetvia lesného hospodárstva príležitosťou aj výzvou, najmä preto, že vinou zmeny klímy sa očakávajú častejšie a závažnejšie škody na lesoch v dôsledku such, požiarov, búrok a škodcov; v tejto súvislosti pripomína, že je potrebné chrániť lesy pred týmito rastúcimi hrozbami a zladit' ich produktívnu a ochrannú funkciu;
22. zdôrazňuje potrebu urýchlene objasniť, aký účinok má energetické využívanie lesnej biomasy z hľadiska tvorby skleníkového efektu, a určiť tie druhy využitia, ktorými sa dá dosiahnuť najvýraznejší prínos k zmierneniu tohto efektu v rámci lehôt relevantných pre príslušnú oblasť politiky;
23. z hľadiska predchádzania požiarom víta kroky niektorých členských štátov na zavedenie dočasného zákazu výstavby na pozemkoch zasiahnutých požiarom, aby sa tak predišlo podpaľáčskym aktivitám páchaným s cieľom následne zužitkovať predmetné pozemky;
24. považuje za dôležité podporovať uplatňovanie koncepcie biohospodárstva a súčasne rešpektovať hranice udržateľných dodávok surovín, podnietiť hospodársku životaschopnosť sietí lesného hospodárstva prostredníctvom inovácií a prenosu technológií a v tomto smere poskytnúť väčšiu podporu rozličným lesným produktom, čím sa zabezpečí vyváženosť rôznorodého dopytu po lesných produktoch a jeho posúdenie vzhľadom na potenciál udržateľných dodávok surovín a iné ekosystémové funkcie a služby lesov; vyzdvihuje dôležitú úlohu, ktorú zohráva biohospodárstvo pri plnení nových priorít Komisie v oblasti rastu, zamestnanosti a investícií;
25. domnieva sa, že v súlade s výskumno-technologickým pokrokom by sa malo podporovať nahradzovanie ropných či tepelne náročných surovín drevom a produktmi z vyťaženého dreva, čo môže pozitívne prispieť k ďalším ziskom z hľadiska zmierňovania zmeny klímy a tvorby pracovných miest;
26. zdôrazňuje dôležitú úlohu udržateľnej produkcie dreva a iných materiálov, napríklad korku, ekologických chemických látok a textilných vlákien, z hľadiska ďalšieho rozvoja udržateľných koncepcií hospodárstva a tvorby ekologických pracovných miest;
27. zdôrazňuje, že v záujme dosiahnutia cieľov EÚ v oblasti zmeny klímy je nevyhnutné, aby sa drevo ako surovina využívalo efektívnym spôsobom, v súlade so zásadou kaskádového využívania; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila efektívne využívanie drevných zdrojov v klimateckej a energetickej politike EÚ;
28. pripomína svoju výzvu, aby Komisia navrhla kritériá udržateľnosti pre tuhú a plynnú

biomasy pri zohľadnení životného cyklu emisií skleníkových plynov s cieľom obmedziť neúčinné využívanie zdrojov biomasy; žiada, aby sa v rámci nástrojov klimateckej politiky EÚ preskúmala a obmedzila predpokladaná nulová bilancia emisií uhlíka pri spaľovaní biomasy;

29. zdôrazňuje, že je dôležité zväziť príležitosť na opätovné použitie a efektívne využívanie lesných zdrojov a drevných materiálov, čo je spôsobom, ako znížiť deficit obchodnej bilancie EÚ, zlepšiť sebestačnosť EÚ z hľadiska zásobovania drevom a konkurencieschopnosť odvetvia lesného hospodárstva a zároveň prispieť k zníženiu neudržateľného obhospodarovania lesov a k ochrane životného prostredia, ako aj k zníženiu odlesňovania v krajinách mimo EÚ;
30. je presvedčený, že EÚ by mala prednostne využívať drevo, vyťažené drevné produkty či lesnú biomasu z miestnych zdrojov, a nie drevo dovážané z krajín mimo EÚ, aby tak zminimalizovala uhlíkovú stopu v dôsledku námorskej prepravy a povzbudila udržateľnú miestnu výrobu;
31. výslovne podporuje efektívne využívanie dreva ako suroviny a nesúhlasí s právne záväznými predpismi pre prednostné využívanie dreva, pretože sa nimi nielenže obmedzí energetický trh a vývoj nových, inovatívnych spôsobov využitia biomasy, ale zároveň sa znemožní ich presadzovanie v mnohých vzdialených a vidieckych oblastiach; v tejto súvislosti podporuje otvorený, trhovo orientovaný prístup, ktorý rôznym aktérom umožní rozvíjať potenciál moderných drevných materiálov a chemických látok, ktoré majú podľa predpokladov zohrávať významnú úlohu v biohospodárstve EÚ;
32. vyjadruje závažné znepokojenie nad tempom odlesňovania vo svete, najmä v rozvojových krajinách a často vinou nezákonnej ťažby dreva; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby komplexne preskúmali smernicu EÚ o dreve, ako aj systém FLEGT pre dovoz dreva, s cieľom zamedziť nelegálny obchod s drevom, ktorý ohrozuje lesné ekosystémy a negatívne vplýva na konkurencieschopnosť európskych obchodníkov s drevom; navrhuje, aby sa zaviedli alebo upravili príslušné pravidlá verejného obstarávania, ktoré by mohli povzbudiť nakupovanie riadne certifikovaného dreva a vyťažných lesných produktov;
33. pripomína, že do roku 2020 a v súlade s trvalo udržateľným obhospodarováním lesov by sa mali zaviesť plány obhospodarovania lesov alebo rovnocenné nástroje, a to pre všetky lesy nachádzajúce sa vo verejnom vlastníctve a pre podniky lesného hospodárstva presahujúce určitú veľkosť, ktoré dostávajú finančné prostriedky z programu EÚ pre rozvoj vidieka; vyzýva členské štáty, aby monitorovali a podporovali vykonávanie plánov obhospodarovania lesov bez vytvárania zbytočnej administratívnej záťaže a aby pritom zohľadnili zásadu proporcionality, subsidiarity, ako aj zásadu „najskôr myslieť na malých“;
34. zdôrazňuje, že globálne problémy treba riešiť na globálnych multilaterálnych fórach; dôrazne žiada Komisiu, aby prevzala vedúcu úlohu, pokiaľ ide o presadzovanie globálne udržateľnej lesohospodárskej politiky s cieľom obmedziť postupy neudržateľného obhospodarovania a nelegálneho obchodu, chrániť životné prostredie a znížiť globálne odlesňovanie; na tento účel vyzýva Komisiu, aby zverejnila akčný plán EÚ v oblasti odlesňovania a degradácie lesov v zmysle výzvy uvedenej v siedmom environmentálnom

akčnom programe;¹

35. poukazuje na to, že pravidlá využívania dreva na stavebné účely sa v jednotlivých členských štátoch líšia; požaduje preto záväzok na prijatie pravidiel EÚ na podporu širšieho využívania dreva v stavebníctve;
36. víta skutočnosť, že Komisia kladie dôraz na ochranu a zvyšovanie genetickej rozmanitosti lesov, a vyzdvihuje schopnosť geneticky rôznorodých populácií stromov prispôbiť sa zmene klímy, ktorú preukázali nedávne výskumy;
37. uznáva pozitívne účinky stromov a lesov na telesné a duševné zdravie ľudí a nabáda samosprávne orgány, aby udržiavali alebo zlepšili verejné dopravné spojenia medzi mestskými oblasťami a lesmi s cieľom uľahčiť prístup k lesom a zalesneným oblastiam;
38. vyzýva členské štáty, aby pri prijímaní a vykonávaní svojich plánov obhospodarovania lesov začlenili osobitné opatrenia na ochranu biodiverzity, konkrétne opatrenia na ochranu a zlepšenie stavu chránených druhov a prírodných biotopov, a to tak v rámci oblastí sústavy Natura 2000, ako aj mimo nich;
39. podporuje úmysel Komisie vypracovať spolu s členskými štátmi a zúčastnenými stranami ambiciózny a preukázateľný súbor kritérií a ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a aby pritom mala na pamäti prácu vykonanú v rámci konferencie Lesy v Európe (ministerská konferencia o ochrane lesov v Európe) a aby zohľadnila rozmanitosť typov európskych lesov; vyzýva Komisiu, aby uverejnila očakávané preskúmanie fungovania a účinnosti nariadenia EÚ o dreve;
40. domnieva sa, že je dôležité podporovať vedecký výskum orientovaný na racionálne využívanie biomasy a vývoj rýchlorastúcich energetických plodín a vytvoriť model, ktorý bude poskytovať hospodárske stimuly na využívanie odpadu z biomasy;
41. vyzdvihuje vysokú rekreačnú hodnotu lesov, ktorú potvrdzujú prieskumy verejnej mienky; pripomína, že ide o jeden z hlavných prínosov lesov a zalesnených plôch pre európskych občanov;
42. uznáva, že pestovaním lesov s krátkou rubnou dobou by sa mohla zabezpečiť udržateľná drevná biomasa a zároveň potrebná údržba územia, čím by sa znížili riziká pôdnej erózie a zosuvov pôdy na nevyužívanom alebo zanedbanom území;
43. vyjadruje obavu, že zvyšujúci sa dopyt po biomase, najmä po dreve, môže spôsobiť rozsiahle odlesňovanie v rozvojových krajinách, kde emisie skleníkových plynov nepodliehajú Kjótskemu protokolu; zdôrazňuje, že toto odlesňovanie môže mať vplyv nielen na kvalitu pôdy, kolobeh vody a biologickú diverzitu, ale zvyšuje aj tlak na globálne dohody, ako je Dohovor o biologickej diverzite (DBD) a Program spolupráce OSN pre znižovanie emisií z odlesňovania a degradácie lesov v rozvojových krajinách (program UN-REDD);

¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020.

44. uznáva, že udržateľné obhospodarovanie počas celého životného cyklu lesných produktov môže výrazne prispieť k dosiahnutiu cieľov ekologického poľnohospodárstva, najmä k tým, ktoré sa spájajú s politikami na zmiernenie zmeny klímy a efektívnym využívaním zdrojov; v tomto smere sa domnieva, že členské štáty by mali presadzovať udržateľné využívanie lesných produktov v stavebníctve;
45. naliehavo vyzýva členské štáty, aby si vypracovali svoje politiky lesného hospodárstva spôsobom, ktorý plne zohľadňuje význam lesov z hľadiska ochrany biodiverzity, prevencie erózie pôdy, sekvestrácie uhlíka a čistenia vzduchu a udržiavania kolobehu vody;
46. vyzýva na posilnenie harmonizovaného monitorovania európskych lesných zdrojov vrátane všetkých drevných a nedrevných lesných produktov a služieb, ktoré tvorí základ spoľahlivej tvorby politík a procesu rozhodovania v prospech trvalo udržateľného obhospodarovania lesov; domnieva sa, že preto treba vytvoriť nástroj založený na existujúcich orgánoch a organizáciách a zameraný na zabezpečenie odolnosti budúcich lesov v Európe prostredníctvom znižovania vplyvu rušivých činiteľov začlenením rizík, ktorým sú lesy vystavené, do lesného a pôdneho hospodárstva;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.2.2015
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 63 -: 4 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Enrico Gasbarra, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănhăescu, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Paul Brannen, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Esther Herranz García, Merja Kyllönen, Jo Leinen, Younous Omarjee, Marit Paulsen, Alojz Peterle, Sirpa Pietikäinen, Julia Reid, Bart Staes
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrew Lewer

24.2.2015

STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU

pre Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

k novej stratégii lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva (2014/2223(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Marek Józef Gróbarczyk

NÁVRHY

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vyzýva Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že zodpovednosť za lesné hospodárstvo spočíva výhradne na členských štátoch, že zásadu subsidiarity je potrebné dodržiavať, že rozdiely v regionálnych podmienkach, modeloch vlastníctva a prioritách sa musia vo všetkých členských štátoch rešpektovať a že EÚ by mala upustiť od ukladania akýchkoľvek nových trhových obmedzení, pokiaľ ide o lesy a produkty na báze dreva, s cieľom zabezpečiť pre účastníkov hodnotového reťazca lesných produktov dodržiavanie zásad vlastníctva a slobody trhu;
2. víta prijatie nového oznámenia Komisie o novej stratégii lesného hospodárstva EÚ (COM(2013)0659), keďže sa ním ustanovuje rámec pre koordinovaný postup členských štátov pri podpore udržateľného obhospodarovania lesov a plnení ich multifunkčnej úlohy z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska;
3. domnieva sa, že keďže sa lesy líšia z prírodného hľadiska a z hľadiska veľkosti, stratégia by mala zohľadňovať, že lesy pokrývajú viac než polovicu územia niektorých členských štátov;
4. zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že niektoré z najväčších zdrojov biomasy v Únii sa nachádzajú v jej najredšie obývaných a vzdialených regiónoch, je nevyhnutné, aby stratégia plne zohľadňovala osobitosti týchto redšie obývaných regiónov;
5. uznáva, že EÚ musí zohrávať svoju úlohu pri podpore vnútroštátnych politík v záujme dosiahnutia aktívneho, multifunkčného a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov vrátane obhospodarovania rôznych typov lesa, ako aj pri posilňovaní spolupráce pri zvýšenom cezhraničnom ohrození, akým sú napríklad lesné požiare, nezákonná ťažba

dreva, nezákonný dovoz dreva a škodcovia; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť súdržnosť politík týkajúcich sa lesov v rámci celej EÚ, najmä v súvislosti s poľnohospodárstvom, klímou, biodiverzitou, obnoviteľnými zdrojmi energie, vodou, pôdou, priemyslom a konkurencieschopnosťou, výskumom a inováciami a efektívnosťou využívania zdrojov; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť lokalít sústavy Natura 2000, v ktorých možno vďaka ich mimoriadnym prírodným zdrojom sústavne produkovať produkty a služby vysokej environmentálnej a kultúrnej hodnoty;

6. domnieva sa, že vykonávanie novej stratégie lesného hospodárstva by malo vyvážiť absenciu konkrétnych ustanovení v oblasti politiky lesného hospodárstva v Zmluve o EÚ pri rešpektovaní právomocí členských štátov v tejto oblasti a malo by zabezpečiť koordinované pozície medzi politikami EÚ a členských štátov v otázkach súvisiacich so sektorom lesného hospodárstva na medzinárodnej úrovni;
7. zdôrazňuje dôležitú úlohu Komisie pri zabezpečení včasného a súvislého dialógu medzi EÚ a odborníkmi z členských štátov, ako aj zapojenie všetkých príslušných zainteresovaných strán s cieľom uľahčiť dosiahnutie jednotnosti pri vypracúvaní politiky týkajúcej sa lesov;
8. podporuje záväzok členských štátov udržateľne obhospodarováť lesy v súlade s kritériami a ukazovateľmi programu Forest Europe ako jeden z kľúčových prvkov súčasného politického rámca pre oblasť lesov v Európe;
9. víta stanovenie priorít v podobe troch pilierov udržateľnosti (hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho) ako pevného základu na podporu základnej úlohy lesov a efektívneho využívania zdrojov, zvýšenia konkurencieschopnosti a zamestnanosti a posilnenia úlohy lesného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu, ako aj ochrany ekologických cyklov v oblasti ekologického hospodárstva; uznáva úlohu tohto hospodárstva v spoločnosti vo vzťahu k zdraviu občanov;
10. pripomína, že biohospodárstvo predstavovalo v roku 2009 podľa Komisie trh, ktorého hodnota sa odhadovala na 2 bilióny EUR, poskytovalo 20 miliónov pracovných miest a tvorilo 9 % celkovej zamestnanosti v EÚ; poznamenáva, že každé euro investované do výskumu a inovácií v oblasti biohospodárstva v rámci programu Horizont 2020 generuje približne 10 EUR v pridanej hodnote; zdôrazňuje, že lesy zohrávajú v biohospodárstve v súčasnosti kľúčovú úlohu a budú ju zohrávať aj v budúcnosti;
11. domnieva sa, že v cieľoch uvedených v stratégii lesného hospodárstva EÚ – zvýšiť prispievanie lesov a sektora lesného hospodárstva k rozvoju vidieka, biodiverzite, udržateľnému rastu a tvorbe pracovných miest – treba v plnej miere brať do úvahy hospodárske, sociálne, kultúrne a environmentálne produkty a služby poskytované v súvislosti s lesmi vrátane služieb v oblasti rekreácie a cestovného ruchu, a najmä významnú úlohu, ktorú zohrávajú vhodne obhospodarované lesy a materiály na báze dreva pri znižovaní emisií CO₂, ukladaní uhlíka a posune smerom k biohospodárstvu, čo sú dôležité prvky politiky EÚ v oblasti klímy;
12. pripomína, že lesná biomasa je veľmi dôležitým zdrojom energie z obnoviteľných zdrojov, a poznamenáva, že európske lesy v súčasnosti absorbujú a je v nich uložených približne 10 % uhlíkových emisií EÚ, a teda výrazne prispievajú k zmierneniu zmeny

klímy;

13. domnieva sa, že nahrádzanie surovín na báze ropy alebo tepelne náročných surovín drevom a produktmi z vyťaženeého dreva by sa malo podporovať v súlade s pokrokom v oblasti výskumu a technológií, čo môže pozitívne prispieť k ďalším ziskom z hľadiska zmiernenia zmeny klímy, ako aj k tvorbe pracovných miest;
14. zdôrazňuje, že je potrebné vykonať posúdenie nákladov všetkých právnych predpisov EÚ s vplyvom na hodnotové reťazce drevospracujúceho priemyslu s cieľom odstrániť všetku zbytočnú a zaťažujúcu administratívu a vytvoriť rámec, ktorý by umožňoval udržateľne zvyšovať dlhodobú konkurencieschopnosť tohto odvetvia, a zároveň treba podporiť zásadu, že každý nový legislatívny návrh s vplyvom na hodnotové reťazce drevospracujúceho priemyslu by sa mal dôkladne preskúmať prostredníctvom posúdenia vplyvu;
15. domnieva sa, že stratégia lesného hospodárstva EÚ sa lepšie vykoná, ak bude podporená vhodnou koordináciou s dostupným alebo budúcim financovaním z prostriedkov EÚ vrátane EPFRV;
16. registruje dostupnosť informácií a monitorovanie zdrojov prostredníctvom programu Copernicus a ďalších iniciatív na európskej úrovni týkajúcich sa vesmíru a odporúča zintenzívniť využívanie týchto zdrojov a nástrojov;
17. domnieva sa, že propagácia rôznorodejších spôsobov využívania dreva by mala byť spojená s investíciami do systémov vzdelávania mladých ľudí a do odbornej prípravy pracovníkov v odvetví stavebníctva s cieľom zvýšiť ich informovanosť o možnostiach, ktoré prináša používanie dreva, ako aj poskytnúť im potrebné zručnosti;
18. víta vytvorenie systému informácií o lesoch pre Európu s cieľom podporiť výmenu údajov, najlepších postupov a existujúcich vedomostí o lesoch medzi členskými štátmi; uznáva, že zber údajov a informácií o multifunkčnej úlohe lesov a lesných zdrojov z vnútroštátnych databáz bude prínosom pre odvetvie, a vyzýva Komisiu, aby podporila ich začlenenie do európskej platformy údajov; víta prínosy výmeny najlepších postupov a existujúcich vedomostí o lesoch medzi členskými štátmi, ale zdôrazňuje, že takáto činnosť by nemala mať za následok zvýšený dopyt po rozpočtových zdrojoch;
19. zdôrazňuje, že dlhodobú konkurencieschopnosť sektora lesného hospodárstva možno dosiahnuť iba prostredníctvom kvalifikovanej pracovnej sily; poznamenáva, že tento sektor v súčasnosti zamestnáva viac než 3 milióny európskych občanov; domnieva sa, že stratégia lesného hospodárstva EÚ by teda mala vytvoriť podmienky, ktoré umožnia EÚ, aby mala príslušné zariadenia odbornej prípravy a pracovnú silu, ktorá si bude v plnej miere uvedomovať súčasné výzvy a hrozby sektora lesného hospodárstva, ale aj bezpečnostné pravidlá neoddeliteľne späté s obhospodarovaním lesov;
20. zdôrazňuje podporu, ktorú môžu poskytnúť rámcové programy EÚ pre výskum, vývoj a inovácie pri dosahovaní inteligentného a udržateľného rastu, produktov s vyššou pridanou hodnotou, čistejších technológií a vysokej úrovne technológie, najmä pokiaľ ide o rafinované biopalivá a priemyselnú výstavbu z dreva, ale aj automobilový a textilný priemysel, pričom sa v nich neopomínajú ani tie tradičné spôsoby používania s vysokou

hodnotou, ktoré majú naďalej vysoký potenciál rastu, ako je používanie dreva v stavebníctve a v sektore obalov.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.2.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 56 -: 4 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Zigmantas Balčytis, Nicolas Bay, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Soledad Cabezón Ruiz, Philippe De Backer, Pilar del Castillo Vera, Pablo Echenique, Christian Ehler, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, Marek Józef Gróbarczyk, András Gyürk, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Ernest Maragall, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Antonio Tajani, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Henna Virkkunen, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Cornelia Ernst, Françoise Grossetête, Benedek Jávor, Constanze Krehl, Vladimír Maňka, Marian-Jean Marinescu, Morten Messerschmidt, Clare Moody, Paul Tang, Pavel Telička
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Rosa D'Amato

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.3.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: -: 0: 34 5 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Nuno Melo, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marit Paulsen, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Jens Rohde, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Bas Belder
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Rosa D'Amato, Stanisław Ożóg